

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра акушерства і гінекології № 1**

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Педіатрія»

 Тетяна КРЮЧКО

” 31 ” 08 2022 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради медичного
факультету №1

 Микола РЯБУШКО

Протокол від 31.08 2022 р. № 1

СИЛАБУС

**АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ
З ГІНЕКОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОГО ВІКУ
Обов'язкова навчальна дисципліна**

рівень вищої освіти

галузь знань
спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс(и) та семестр(и) вивчення
навчальної дисципліни

другий (магістерський) рівень вищої
освіти

22 «Охорона здоров'я»
228 «Педіатрія»
магістр педіатрії
лікар
«Педіатрія»
денна

IV – 7-8 семестр
V – 9-10 семестр
VI курс - 11-12 семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
акушерства і гінекології № 1

Зав. кафедри Антоніна ГРОМОВА

Протокол від 29.08 2022 № 1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників , науковий ступінь, учене звання	Громова Антоніна Макарівна, зав. каф., д.мед.н., професор. Ляховська Тетяна Юріївна, к.мед.н., доцент akushgynec@pdmu.edu.ua
Профайл науково-педагогічних працівників	https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	67-63-06
E-mail:	akushgynec@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

«Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку»

Кількість кредитів / годин – 8/240, із них:

Лекцій (год.)- 18

Практичні заняття (год.) – 122

Самостійна робота (год). – 100

Вид контролю підсумковий модульний контроль (ПМК)

Ознаки навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни

Організація освітнього процесу за освітньою компонентою «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» реалізується на кафедрі акушерства і гінекології № 1 Полтавського державного медичного університету відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті» та інших діючих нормативних документів <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/normativni-dokumenty>.

Проведення освітнього процесу за дисципліною «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії та ін.) відбувається за допомогою, у тому числі, технологій дистанційного навчання, зокрема лекції та практичні заняття проводяться з використанням платформи ZOOM, Google Meet, Google Classroom та ін.

На випадок повітряних тривог під час воєнного стану, освітній процес проводиться за планом. Створено алгоритм евакуації в укриття на клінічних базах кафедри. В укриттях створено умови для проведення практичних занять.

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які науково-педагогічний працівник пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни (правила поведінки на заняттях, пропуски, користування мобільним телефоном, Perezdachi i take inshye).

Здобувач вищої освіти повинен дотримувати навчально-академічної етики та графіка навчального процесу, бути зваженим, уважним. Вимоги можуть стосуватися відвідування занять (неприпустимість пропусків, запізнень і т.п.); правил поведінки на заняттях (активну участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів та ін.);

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни та планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань, запропонованих для самостійного опрацювання. Відповідь здобувача вищої освіти повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані. Відвідування лекційних занять є обов'язковою складовою вивчення матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання рефератів, доповідей;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо).

З положеннями про організацію освітнього процесу можна ознайомитися за адресою: https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf

– Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/8cIikW546JzSpxlYZZc6ZpcNFqRhNq_Z8Ro5EMvg8.pdf

- Положення про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJApnM_MMwbKdxQN9FC2hu.pdf

-Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/wRYAl5n5X9cgYzgLLwxjtYa8Y3OQ_9wK6iAEtkjca.pdf

- Положення про організацію та проведення практики здобувачів освіти в Полтавському державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/tswROM7KUS0XT7aEsz3ZJ1peVh33PidlmTM3uuyo.pdf

- Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/QR1YfeF6g5o1URl7dXFI8JET0SQXx xJCJbAyQwx3.pdf

- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/8Egpml8X2hOVGl4OURn5Agzgjwbb 6RhYwFXPhHuB.pdf

- Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/Tw1ZR7sjAmDI8i0uE6kRX5q2F80J6 AiwtZ2dvVlQ.pdf

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Vfev7DkytENcq8ahjwqWPx0J5Llw8WBHkp8F9t py.pdf

- Положення про внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/uwwvVD3GV5oVbbGegOixsbyd9J1g ew83xQ3OxTWu.pdf

- Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmr djrewYFvL.pdf

- Положення про симуляційний центр Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/files/zmSnBMxVLeiAX25mMO573PM2MWtLTHqf1GILY xkA.pdf

- Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/xOTnELFKC3Gj8WrhnUxXAzDvkwZhpXom 6wSaSkb7.pdf

- Положення про моніторинг і оцінювання якості вищої освіти й освітньої діяльності в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/d7hhIwqlUbLaAx2M7DJhtUd2QgHmjeyQyJ1 hPj72.pdf

- Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzlWNR8pBu.pdf?_ga=2.258226506.1531052886.1673862262-1300049335.1674110252

- Мовна політика Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/0ibUhWxc0gebZr4DbuigKUzB79yFYDflJERmsUq.pdf

- Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників Полтавського державного медичного університету
<https://www.pdmu.edu.ua/storage/profkom/docs/roL3bhuQ57QnXPzyccwz0hicQ89LOKJaREtlxEsz.pdf>

-Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету
(https://www.umsa.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/5UHnaAQ5Rcxavl1x4m2vfERJSxiZbAg7dpOwgQhr.pdf) та ін.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному положенням про неформальну та/або інформальну освіту в Полтавському державному медичному університеті.

Опис навчальної дисципліни

Акушерство (фр. Accoucher— народжувати) – галузь медицини, що вивчає фізіологічні та патологічні процеси, які відбуваються в організмі жінки під час вагітності, пологів та у післяпологовому періоді, а також методи профілактики і лікування різних ускладнень, що виникають у цей час. Основним завданням лікаря-гінеколога дитячого та підліткового віку є діагностика і лікування порушень та захворювань репродуктивної системи у дівчат, проведення профілактичних оглядів щодо запобігання гінекологічній захворюваності та інформаційної роботи із статевих виховання при підготовці дівчат до материнства, розробка і здійснення конкретних заходів, спрямованих на оздоровлення контингенту дівчат, які почали статеве життя. Він повинен працювати в тісному контакті з педіатрами, лікарями спеціалістами.

Гінекологія (від грец. γυναικα –«жінка» і λόγος – «вивчення») – галузь медицини, що вивчає захворювання, характерні лише для жіночого організму, і насамперед, захворювання жіночої репродуктивної системи. Гінекологія вивчає фізіологічні та патологічні зміни, які виникають у жіночому організмі, зокрема в статевих органах, поза вагітністю, розробляє методи прогнозування, профілактики, консервативного та хірургічного лікування запальних процесів, порушень менструальної функції, аномалій розвитку статевих органів, передпухлинних захворювань, добро- та злоякісних пухлин, жіночої неплідності тощо Ситуація соціальної і економічної нестабільності привела до раннього початку статевих життя, підвищення сексуальної активності підлітків, розповсюдження шкідливих звичок, що в поєднанні з низькою сексуальною культурою приводить до росту захворювань, які передаються статевим шляхом і настання небажаної вагітності. Для надання адекватної лікарської допомоги необхідне знання розвитку статевих органів у дівчат, фізіології статевих дозрівання та спеціальних методів дослідження.

В останні десятиріччя розвиток акушерства і гінекології, репродуктивної медицини, генетики, ультразвукової діагностики сприяли формуванню нової галузі медицини XXI сторіччя – перинатальної медицини, спрямованої на

забезпечення фізіологічного перебігу вагітності і пологів, розвитку плода і новонародженого, збереження здоров'я матері та дитини. Охорона здоров'я жінки, матері і дитини є першочерговим завданням. Стратегія розвитку акушерської служби в Україні базується на принципах, затверджених Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ): забезпечення доступу всіх верств населення до кваліфікованої медичної допомоги, служб планування сім'ї, медико-генетичного консультування з метою покращення репродуктивного здоров'я жіночого населення, зниження рівня материнської та дитячої захворюваності й смертності, ускладнень вагітності і пологів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» з гінекологією дитячого віку, в т.ч. модуль 3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку є вивчення анатомічних особливостей та фізіологічних і патологічних процесів що відбуваються у статевих органах жінки у всі вікові періоди, захворювання жіночих статевих органів, що виникають поза вагітністю та пологами, а також надання допомоги жінці протягом вагітності, пологів, післяпологового періоду, а також новонародженому.

Сучасні акушерство і гінекологія становлять єдину клінічну дисципліну, яка надає можливість здобувачам вищої освіти набутти знання, вміння та практичні навички, які в майбутній роботі допоможуть правильно та швидко поставити вірний діагноз та надати невідкладну допомогу.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку», базується на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти при вивченні медичної біології, анатомії людини з особливостями дитячого віку, гістології, цитології та ембріології з особливостями дитячого віку, фізіології з особливостями дитячого віку, гістології, цитології та ембріології з особливостями дитячого віку, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, загальної хірургії, гігієни та екології з гігієною дитячого та підліткового віку та інтегрується з цими дисциплінами.

Здобувачам вищої освіти для вивчення хірургії, в тому числі дитячої хірургії внутрішньої медицини, в тому числі ендокринології з особливостями дитячого віку, педіатрії з дитячими інфекційними хворобами, онкології та радіаційної медицини з особливостями дитячого віку, екстреної та невідкладної медичної допомоги потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення акушерства і гінекології і можуть використовуватися у подальшій практичній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» є:

- придбання знань з особливостей розвитку дівчат, набуття навичок опитування да клінічного обстеження підлітків та жінок у різні вікові періоди, знань гінекологічних захворювань у дітей та підлітків, консервативної та оперативної гінекології, засвоєння загальних принципів ведення хворих, вміння аналізувати хірургічні ризики гінекологічної патології;
- придбання знань з фізіологічного та патологічного акушерства, фізіології вагітності і пологів у підлітків, засвоєння загальних принципів ведення

вагітності, пологів та післяпологового періоду, вміння аналізувати акушерську ситуацію, використовувати основні та додаткові методи дослідження, демонструвати відпрацьовані вміння та навички згідно з освітньо-професійною програмою (ОПП).

Основними завданнями вивчення дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» є:

Модуль 1. «Захворювання органів жіночої репродуктивної системи.

Планування сім'ї»

- Знати анатомо-фізіологічні особливості розвитку дівчат, характер фізіологічних, патофізіологічних особливостей статевого розвитку у дитячому та підлітковому віці.
- Інтерпретувати клінічну анатомію жіночих статевих органів та фізіологію репродуктивної системи.
- Ставити попередній діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори гінекологічних захворювань у дітей та підлітків.
- Скласти план ведення дівчаток та підлітків з гінекологічними захворюваннями, визначити попередній діагноз з використанням сучасних методів діагностики.
- Визначати фактори, що впливають на планування сім'ї та розробляти заходи, спрямовані на раціональне планування сім'ї.
- Демонструвати вміння проведення консультування з особливостей застосування бар'єрних та гормональних методів контрацепції у підлітків.
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- Планувати та надавати допомогу при невідкладних станах в гінекології.

Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду»

- Інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів, жіночого тазу у підлітків;
- Оцінювати стан вагітної, роділлі, породіллі, плода та новонародженого;
- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду у підлітків;
- Планувати тактику ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду при екстрагенітальних захворюваннях;
- Оцінювати перебіг вагітності при різних видах акушерської і екстрагенітальної патології у підлітків;
- Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві;
- Планувати сучасні методи контрацепції у підлітків.

Модуль 3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку

- Інтерпретувати особливості анатомічної будови та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
- Складати план ведення дівчаток та підлітків з гінекологічними захворюваннями, визначити попередній діагноз з використанням сучасних методів діагностики.
- Ставити попередній діагноз та проводити диференційний діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
- Надавати допомогу при невідкладних станах в гінекології. Скласти план обстеження гінекологічних хворих перед операцією.
- Оцінювати стан вагітної, роділлі, породіллі, плода та новонародженого.
- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду у підлітків.
- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду, оцінювати перебіг періоду новонародженості.
- Надавати акушерську допомогу вагітній, роділлі та породіллі.
- Ставити попередній діагноз, проводити диференційний діагноз та планувати тактику ведення основних патологічних станів при вагітності, пологах та в післяпологовому періоді.
- Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві.
- Планувати тактику ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду при екстрагенітальних захворюваннях.
- Оцінювати перебіг вагітності при різних видах акушерської і екстрагенітальної патології у підлітків.
- Ставити попередній діагноз і планувати тактику ведення вагітності, пологів при перинатальних ускладненнях (плацентарній дисфункції, дистресі та синдромі затримки розвитку плода).
- Оцінювати результати обстеження стану плода, формулювати попередній діагноз при різних видах патологічних станів плода.
- Володіти основними практичними навичками, щодо надання невідкладної допомоги при дистресі плода.
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- Проводити консультування щодо методів контрацепції відповідно до періодів життя та вибору конкретного методу контрацепції.
- Планувати сучасні методи контрацепції у підлітків.
- Визначати фактори, що впливають на планування розробляти заходи, спрямовані на раціональне планування сім'ї.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральні, загальні, спеціальні)

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти *компетентностей*:

інтегральні:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 «Педіатрія» в умовах неповної або обмеженої інформації з урахуванням можливостей інноваційної медицини в мультидисциплінарному контексті соціальної та етичної відповідальності.

загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
10. Здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові, предметні):

1. Навички опитування та клінічного обстеження дітей різних 9 предметні) компетентності вікових груп.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних, інструментальних досліджень та оцінки їх результатів з урахуванням вікових нормативних показників.
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
5. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
6. Здатність до діагностування невідкладних станів в дорослій та дитячій популяції.
7. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги дорослим та дітям.
8. Навички надання екстреної медичної допомоги.

9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
10. Навички виконання медичних маніпуляцій.
11. Здатність до визначення перинатальних факторів ризику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування.
12. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
13. Здатність до проведення експертизи працездатності.
14. Здатність до ведення медичної документації.
15. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
16. Здатність створювати й впроваджувати науково-дослідні проекти в системі охорони здоров'я.
17. Наслідування принципів дотримання фахової та академічної доброчесності з усвідомленням відповідальності за достовірність представлених наукових результатів

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

1. Володіти фундаментальними знаннями з базових та клінічних біомедичних наук у сфері професійної діяльності. Вміти здійснювати фахову діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань для здійснення безперервного професійного розвитку.

2. Вміти отримувати й використовувати спеціалізовані концептуальні знання для майбутніх наукових здобутків у сфері охорони здоров'я, при проведенні досліджень, критичному осмисленні проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

3. Знати будову, особливості функціонування окремих органів і систем у дорослих та дітей різного віку в цілому в нормі, при розвитку патологічних процесів, захворювань; вміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та у практичній діяльності лікаря.

4. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя і захворювання, спадковий анамнез в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, в тому числі з урахуванням вікових особливостей хворого.

5. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні). Оцінювати інформацію з метою проведення диференційної діагностики захворювань, використовуючи знання про дитину, її органи й системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень відповідно віку.

6. Виділяти та фіксувати провідний клінічний симптом або синдром; встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання з подальшим визначенням характеру (консервативне, оперативне) та принципів лікування хворих при захворюваннях.

7. Визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку, а також харчування у здорового контингенту населення і при лікуванні хворих на

захворювання в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах.

8. Визначати тактику та вміти надавати екстрену медичну допомогу на підставі провідного клінічного синдрому (тяжкості стану) та діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

9. Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців в умовах надзвичайної ситуації, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

10. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувальної установи, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про будову його органів та систем, анатомо-фізіологічні та вікові особливості, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

11. Оцінювати загальний стан вагітної, роділлі та породіллі в умовах закладу охорони здоров'я на підставі анамнестичних даних, загального огляду, бімануального, зовнішнього та внутрішнього акушерського обстеження. Визначати перинатальні фактори ризику, тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Володіти навичками консультування з питань планування сім'ї, підбору метода контрацепції, пренатальної діагностики спадкової патології, медико-генетичного консультування.

12. Знаходити необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерел, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію в професійній діяльності. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

13. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг.

14. Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи, за узагальненою формою в електронній та паперовій формах; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення (історію розвитку дитини, контрольну карту диспансерного спостереження, карту амбулаторного/стаціонарного хворого, історію хвороби, індивідуальну карту ведення вагітної, обмінну карту, історію пологів, санаторно-курортну карту, листок непрацездатності, документацію для МСЕК тощо), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

15. Проводити скринінг щодо виявлення найважливіших неінфекційних захворювань; оцінювати в динаміці та при співставленні з середньо статичними даними показники захворюваності, в тому числі хронічними неінфекційними захворюваннями, інвалідності, смертності, інтегральні показники здоров'я.

16. Зрозуміло представляти власні знання, висновки та аргументи з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

17. Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я в динаміці та при співставленні їх з середньо статичними і кращими в сфері діяльності. Проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини. Приймати участь у розробці локальних протоколів надання медичної допомоги.

18. Організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Взаємодіяти з колегами у своєму закладі та в інших закладах охорони здоров'я, підлеглими та керівниками; організовувати взаємодію з організаціями та установами поза сектором охорони здоров'я; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів.

19. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

20. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та 12 обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.

21. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

22. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклуються) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку»:

По завершенню вивчення Модуль 1. «Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї» навчальної дисципліни здобувачи вищої освіти повинні

знати:

- сучасні концепції вітчизняної і зарубіжної теоретичної і практичної гінекології;
- основні принципи організації гінекологічної допомоги населенню України;
- клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів;
- особливості формування статевої системи у дитячому і підлітковому віці;
- загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих;
- особливості обстеження дівчаток і підлітків;
- загальна симптоматологія гінекологічних захворювань;
- класифікація розладів функцій органів репродуктивної системи;
- нейроендокринні синдроми в гінекології;
- доброякісні і злоякісні пухлини матки і яєчників;
- загальні елементи догляду за гінекологічними хворими;
- теоретичні аспекти профілактики виникнення і розповсюдження внутрішньо-лікарняної інфекції;
- ускладнення при гемотрансфузії, заходи для їх профілактики і лікування;

- сучасні стандарти надання допомоги при невідкладній гінекологічній патології;
- питання планування сім'ї;
- особливості контрацепції у підлітків.

вміти:

- проводити гінекологічне дослідження, здійснювати забір матеріалу для цитологічного, гістологічного і бактеріологічного дослідження та вміти їх інтерпретувати
- встановлювати діагноз захворювання, проводити диференційну діагностику, терапію, профілактику та реабілітацію гінекологічних хворих;
- збирати та оцінювати акушерський та гінекологічний анамнез;
- надавати невідкладну допомогу при гінекологічній патології;

По завершенню вивчення Модуль 2. «Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду» навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- фізіологію вагітності у підлітків;
- фізіологію пологів у підлітків;
- вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях;
- гіпертонічні розлади при вагітності;
- термінальні стани в акушерстві;
- планування тактики ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду у підлітків;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів і післяпологового періоду у підлітків;
- сучасні аспекти контрацепції у підлітків.

вміти:

- надавати акушерську допомогу в пологах та післяпологовому періоді;
- розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
- планувати сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода;
- оцінювати перебіг вагітності при різних видах акушерської і екстрагенітальної патології у підлітків;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві;
- планувати сучасні методи контрацепції у підлітків..

По завершенню вивчення Модуль 3. «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку » здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- особливості анатомічної будови та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди, особливості формування статевої системи у

дитячому і підлітковому віці;

- особливості обстеження дівчаток і підлітків;
- загальна симптоматологія гінекологічних захворювань;
- клініку, діагностику та лікування порушень менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології;
- етіологічні та патогенетичні фактори запальних захворювань жіночої репродуктивної системи;
- особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Післяопераційні ускладнення та їх профілактика. Реабілітація після гінекологічних втручаннях;
- сучасні стандарти надання допомоги при невідкладній акушерській та гінекологічній патології;
- етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи, що призводять до неплідності;
- питання планування сім'ї;
- особливості контрацепції у підлітків;
- перебіг фізіологічної вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- особливості обстеження та лікування вагітних та породіль при патології вагітності і пологів;
- фізіологія вагітності і пологів у підлітків;
- вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях у підлітків ;
- гіпертонічні розлади при вагітності;
- термінальні стани в акушерстві;
- планування тактики ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду у підлітків;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів і післяпологового періоду у підлітків;
- тактику ведення вагітності, пологів при перинатальних ускладненнях (плацентарній дисфункції, дистресі та синдромі затримки розвитку плода).

ВМІТИ:

- збирати та оцінювати акушерський та гінекологічний анамнез;
- проводити гінекологічне дослідження, здійснювати забір матеріалу для цитологічного, гістологічного і бактеріологічного дослідження та вміти їх інтерпретувати;
- ставити попередній діагноз та проводити диференційний діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої;
- надавати допомогу при невідкладних станах в гінекології. Скласти план обстеження гінекологічних хворих перед операцією;
- визначати попередній клінічний діагноз на підставі інтерпретації даних спеціального обстеження неплідної подружньої пари;
- проводити консультування щодо методів контрацепції відповідно до періодів життя та вибору конкретного методу контрацепції, особливості контрацепції у підлітків;
- проводити зовнішнє та внутрішнє акушерське дослідження, оцінювати стан вагітної, роділлі, породіллі, плода та новонародженого;
- планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та

- післяпологового періоду, оцінювати перебіг періоду новонародженості;
- ставити попередній діагноз, проводити диференційний діагноз та планувати тактику ведення основних патологічних станів при вагітності, пологах та в післяпологовому періоді;
- оцінювати перебіг вагітності при різних видах акушерської і екстрагенітальної патології у підлітків;
- надавати невідкладну допомогу при акушерській патології.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.		
1	Порушення функцій репродуктивної системи. Аменорея. Аномальні маткові кровотечі Класифікація порушень функції репродуктивної системи. Аменорея: класифікація, діагностика. Аномальні маткові кровотечі. Клініка, сучасні методи діагностики та принципи лікування.	2
2	Доброякісні пухлини, фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Поняття кісти і пухлини яєчників. Доброякісні пухлини яєчників: епітеліальні, пухлини строми статевого тяжа, ліпідно-кліткові пухлини, герміногенні пухлини. Пухлиноподібні утворення яєчників у підлітковому віці. Доброякісні пухлини матки. Клініка, діагностика ускладнення, лікування, профілактика. Фонові та передракові захворювання зовнішніх статевих органів. Фонові та передракові захворювання шийки матки: класифікація. Гіперпластичні процеси ендометрія: етіологія, патогенез, класифікація, сучасні методи діагностики, тактика ведення та принципи лікування. Профілактика фонових та передракових захворювань жіночих статевих органів.	2
3	Запальні захворювання жіночих статевих органів. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів та особливості у дитячому та підлітковому віці. Запальні захворювання неспецифічної (вульвіт, бартолініт, вагініт, ендоцервіцит, ендометрит, сальпінгоофорит, параметрит, пельвіоперитоніт) та специфічної етіології. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, кандидоз, вірусні ураження, уреа-, мікоплазмоз, хламідіоз). Лікування гострих і хронічних захворювань, запальних процесів жіночих статевих органів. Реабілітація жінок, які перенесли запальні процеси.	2
4	Планування сім'ї. Неплідний шлюб.	2

	Питання планування сім'ї: напрямки, переваги, Загальні методи контрацепції: КОК, вагінальне кільце, контрацептивний пластир, ПТП, ін'єкційні, ВМК, бар'єрні методи та сперміциди. Підліткова контрацепція. Методи розпізнавання фертильності, добровільна хірургічна стерилізація, невідкладна контрацепція. Необхідне обстеження, яке проводиться у плановому порядку перед прийняттям рішення щодо використання конкретного методу контрацепції. Причини жіночої та чоловічої неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності (гормональні, хірургічні, новітні репродуктивні технології).	
	Разом	8

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду		
1	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів. Передвісники пологів, прелімінарний період. Визначення початку пологів. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Регуляція пологової діяльності. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Партограма. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Первинний туалет новонародженого, дотримання теплового ланцюжка. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.	2
2	Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода. Фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика. Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.	2
3.	Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Ранні гестози: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпертензивні розлади під час вагітності. Прееклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення. Рідкісні форми гестозів.	2
4.	Невиношування вагітності. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності. Істмікоцервікальна недостатність. Загроза передчасних пологів: діагностика,	2

	лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності. Передчасні пологи: акушерська тактика, ведення і профілактика.	
5.	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини). Геморагічний шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.	2
	Разом	10

Тематичний план лекцій за модуль 3 – не передбачено. Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті – не передбачено.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті.

№ п/п	Назва теми	Кількість Годин
Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.		
Змістовий модуль 1. Ендокринні порушення жіночої статеві системи		
1.	Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань. Клінічна анатомія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди (особливості у дитячому і підлітковому віці). Особливості збирання спеціального гінекологічного анамнезу. Основні методи обстеження в гінекології: огляд зовнішніх статевих органів, дослідження за допомогою дзеркал, бімануальне обстеження. Особливості обстеження дівчат (ректоабдомінальне дослідження). Додаткові методи обстеження в гінекології. Методи функціональної діагностики стану яєчників. Променеві методи діагностики в гінекології: МРТ, КТ, МСГ. Ультразвукові методи дослідження в гінекології. Інструментальні методи обстеження: зондування порожнини матки, вишкрібання порожнини матки, біопсія, пункція черевної порожнини через заднє склепіння. Ендоскопічні методи дослідження: кольпоскопія, гістероскопія, лапароскопія. Лабораторна діагностика: онкоцитологія, бактеріоскопія, бактеріологія, ІФА, ПЛР, патоморфологічне дослідження. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань (біль, білі, розлади менструального циклу та кровотечі, неплідність, сексуальні розлади, розлади функції суміжних органів).	2
2.	Нейроендокринна регуляція функції статевих органів. Порушення функцій репродуктивної системи. Класифікація порушень функції репродуктивної системи. Аменорея: класифікація, діагностика. Аномальні маткові кровотечі. Клініка, сучасні методи діагностики та принципи лікування.	2

3.	Нейроендокринні синдроми в гінекології (передменструальний, менопаузальний, синдром полікістозних яєчників, синдром Шихана, гіперандрогенія, гіперпролактинемія) Клініка, сучасні методи діагностики та принципи лікування.	2
Змістовий модуль 2. Основи онкогінекології		
4.	Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Поняття кісти і пухлини яєчників. Кіста бартоліневої залози. Доброякісні пухлини яєчників: епітеліальні, пухлини строми статевих органів, ліпідно-кліткові пухлини, герміногенні пухлини. Пухлиноподібні утворення яєчників. Доброякісні пухлини матки Клініка, діагностика ускладнення, лікування, профілактика. Доброякісні пухлини у дитячому і підлітковому віці.	2
5.	Ендометріоз. Етіологія і патогенез. Класифікація. Діагностика. Клініка. Сучасні методи лікування. Медична реабілітація жінок з ендометріозом. Трофобластичні захворювання. Діагностика, тактика ведення та принципи лікування.	2
6.	Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Фонові та передракові захворювання зовнішніх статевих органів. Фонові та передракові захворювання шийки матки: класифікація. Гіперпластичні процеси ендометрія: етіологія, патогенез, класифікація, сучасні методи діагностики, тактика ведення та принципи лікування. Профілактика фонових та передракових захворювань жіночих статевих органів.	2
7.	Курація гінекологічних хворих.	2
8.	Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози Етіопатогенез дисгормональних захворювань молочних залоз (ДЗМЗ), класифікація ДЗМЗ, діагностика, клініка, лікування ДЗМЗ. Патологія молочної залози у дітей і підлітків. Профілактика захворювань молочної залози.	2
Змістовий модуль 3. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують невідкладної допомоги		
9.	Неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів. Запальні захворювання неспецифічної (вульвіт, бартолініт, вагініт, ендочервіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт) та специфічної етіології. Особливості перебігу в дитячому та підлітковому віці. Синехії малих статевих губ.	2
10.	Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз,	2

	гонорея, кандидоз, вірусні ураження, уреа-, мікоплазмоз, хламідіоз). Особливості перебігу у дитячому і підлітковому віці. Лікування гострих і хронічних захворювань, запальних процесів жіночих статевих органів.	
11.	«Гострий живіт» в гінекології. Позаматкова вагітність, апоплексія яєчника, розрив капсули пухлини яєчника, перекрут ніжки пухлини, розрив гнійної тубооваріальної пухлини, порушення живлення міоматозного вузла. Особливості протікання у підлітків. Невідкладна допомога.	2
2.	Травматичні пошкодження статевих органів. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога. Травматичні пошкодження статевих органів. (промежина, вагіна, шийка матки, матка) Клініка, діагностика, тактика ведення. Особливості дитячого травматизму. Невідкладна допомога.	2
13.	Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих. Обстеження хворої, підготовка до операції, анестезія під час гінекологічних операцій, ведення післяопераційного періоду. Реабілітація після гінекологічних втручань	2
Змістовий модуль 4. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.		
14.	Неплідний шлюб. Причини жіночої та чоловічої неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності (гормональні, хірургічні, новітні репродуктивні технології).	2
15.	Планування сім'ї. Загальний огляд методів контрацепції: КОК, вагінальне кільце, контрацептивний пластир, ПТП, ін'єкційні, ВМК, бар'єрні методи та сперміциди. Методи розпізнавання фертильності, добровільна хірургічна стерилізація, невідкладна контрацепція. Принципи підліткової контрацепції. Необхідне обстеження, яке проводиться у плановому порядку перед прийняттям рішення щодо використання конкретного методу контрацепції.	2
16.	Захист історії хвороби. ПМК.	2
	Разом	32

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду».		
Змістовий модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.		
1.	Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Таз з анатомічної та акушерської точок зору. Тазове дно. Будова голівки плода. Розміри голівки плода та тулуба. Ознаки доношеності та зрілості плода. Вимірювання та оцінка таза.	2
2.	Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода. Запліднення та розвиток плідного яйця. Плацента, її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Гігієна і харчування вагітної. Методи обстеження вагітної: діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності. Топографія плода у матці. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції. Консультування в контексті ВІЛ-інфекції. Поняття консультування та його етичні принципи. Навички консультування. Визначення допологової відпустки і дати пологів.	2
3-4.	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів. Передвісники пологів, прелімінарний період. Визначення початку пологів. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Біомеханізми пологів при передньому і задньому видах потиличного передлежання. Регуляція пологової діяльності. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Партограма. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Первинний туалет новонародженого, дотримання теплового ланцюжка. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.	4
5-6	Клінічний перебіг послідового періоду пологів. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Перебіг і ведення третього періоду пологів. Визначення величини крововтрати в пологах. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах. Клініка та ведення післяпологового періоду. Концепція грудного вигодовування. Післяпологова контрацепція: метод лактаційної аменореї (МЛА). Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд за новонародженим. Переваги сумісного перебування	4

	матері та дитини.	
Змістовий модуль 2. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.		
7.	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця/плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика. Міхурцевий занесок. Багатоводдя і маловоддя: причини, діагностика тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого. Спадкові та вроджені захворювання плода. Діагностика. Показання до медико-генетичного консультування. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика, особливості перебігу та ведення багатоплідної вагітності. Пологи при багатоплідній вагітності.	2
8.	Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода. Плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика. Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.	2
9-10	Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія. Ранні гестози: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпертензивні розлади під час вагітності. Преєклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення. Рідкісні форми гестозів.	4
11	Невиношування вагітності. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності. Істмікоцервікальна недостатність. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності. Передчасні пологи: акушерська тактика, ведення і профілактика.	2
12	Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії пологів. Обстеження вагітної, роділлі та породіллі під наглядом викладача. Участь в проведенні пологів. Основи консультування, включаючи консультування з МЛА. Медична етика та деонтологія. Робота з медичною документацією.	2
13	Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-	2

	конфлікт, несумісність за системою АВО, ізольованість та ін.). Патогенез, діагностика, тактика ведення, лікування та профілактика.	
14	Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода. Аномалії кісткового тазу. Класифікація, діагностика. Діагностика синклітичного і асинклітичного вставлення голівки. Клінічно вузький таз. Особливості ведення пологів. Класифікація тазових передлежань. Діагностика та особливості ведення вагітності. Неправильне положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності. Пологи при неправильному положенні плода та тазових передлежаннях, тактика ведення. Біомеханізм пологів та ручна допомога при тазових передлежаннях.	2
15-16	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Акушерські кровотечі. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини). Геморагічний шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах.	4
17	Аномалії скоротливої діяльності матки. Класифікація, фактори ризику, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.	2
18	Оперативне акушерство. Загальні поняття про оперативні втручання в акушерстві: операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни. Операції для підготовки пологових шляхів (періно - та епізіотомія, амніотомія).	2
19	Оперативне акушерство. Акушерські щипці, вакуум-екстракція плода, кесарів розтин: показання. Плродоруйнівні операції. Оперативні втручання в	2

	послідовому та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів. Показання до надпихової ампутації, екстирпації матки, перев'язки внутрішніх здухвинних артерій.	
20	Пологовий травматизм. Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини. Розрив шийки матки. Розрив матки: класифікація, механізм виникнення. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся. Особливості розриву матки за рубцем. Діагностика, лікування і профілактика. Виворіт матки. Розходження і розриви зчленувань таза. Післяпологові нориці. Етіологія, лікування, профілактика.	2
21	Післяпологові септичні захворювання. Післяпологові септичні захворювання: післяпологова септична рана, післяпологовий метроендометрит, метрофлебіт, мастит, післяпологовий перитоніт, перитоніт після кесарева розтину. Акушерський сепсис: класифікація етіологія, патогенез, діагностика, сучасні принципи лікування, профілактика. Септичний шок, невідкладна допомога. Методи пригнічення лактації.	2
22	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Вагітність і пологи при захворюваннях серцево-судинної системи (вадах серця, гіпертонічній хворобі, артеріальній гіпотензії); хворобах кровотворних органів; ендокринної системи; Вагітність і пологи при захворюваннях органів сечовидільної системи; хворобах печінки та жовчного міхура; органів травної системи; органів дихання;	2
23	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Перинатальні інфекції. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ. Вагітність і пологи при гострих та хронічних інфекційних хворобах, туберкульозу, нервової системи, органів зору. Перинатальні інфекції у вагітних: клінічний перебіг, діагностика, тактика ведення, лікування, профілактика. Принципи ведення вагітності і пологів у жінок з ВІЛ. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ. Перебіг вагітності і пологів при гінекологічних захворюваннях. Особливості перебігу та тактика ведення при гострій хірургічній патології.	2
24	Захист навчальної історії пологів.	2
25	ПМК	2
	Разом	50

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку		
Змістовий модуль 1. Патологічні стани репродуктивної системи у різні вікові періоди.		
1.	Анатомо-фізіологічні особливості розвитку геніталій та ендокринних залоз до статевої зрілості. Вікові періоди розвитку дівчинки. Аномалії розвитку статевих органів. Порушення статевого розвитку у дівчат. Сучасні методи обстеження дівчаток та підлітків з гінекологічними захворюваннями. Формування та функції системи гіпоталамус-гіпофіз-статеві органи. Наднирники, щитоподібна залоза. Взаємодія регуляторних залоз та яєчників. Становлення та регуляція менструальної функції. Вікові періоди розвитку дівчинки. Питання медичної етики і деонтології при обстеженні дівчат і підлітків. Аномалії розвитку статевих органів. Порушення статевого розвитку у підлітків. Опущення і випадіння стінок вагіни і матки: діагностика, лікування, профілактика.	4
2.	Порушення менструальної функції у підлітковому та репродуктивному віці. Фізіологічні та патологічні стани в перименопаузальному періоді. Нейроендокринні синдроми. Порушення менструальної функції у підлітковому віці, класифікація, діагностика та лікування. Аменорея. Ювенільні маткові кровотечі. Терапія, реабілітація та профілактика порушень менструальної функції у дівчаток. Нейроендокринні синдроми: клініка, діагностика та принципи лікування. Гірсутний синдром. Вірільний синдром. Адрено-генітальний синдром. Передменструальний синдром. Порушення менструальної функції в репродуктивному віці, нейроендокринні синдроми. Поняття перименопаузального періоду. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в період перименопаузи. Патологічні стани в перименопаузальному періоді.	4
Змістовий модуль 2. Гінекологічні захворювання.		
3.	Жіночі уrogenітальні запальні захворювання. Запальні захворювання статевих органів у дівчаток і підлітків. Невідкладні стани в гінекології. Оперативні втручання в гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Сучасні підходи до діагностики та лікування жіночих	4

	урогенітальних запальних захворювань, та інекцій, що передаються статевим шляхом. Сінехії малих статевих губ: етіологія, лікування та профілактика. Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при гострому животі. Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при маткових кровотечах. Основні принципи та методи хірургічних втручань при невідкладних станах в гінекології. Травматичні пошкодження статевих органів. Клініка діагностика та лікування. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Профілактика ВІЛ-інфікування у медичних установах. Профілактика ризику зараження інфекціями, що передаються з кров'ю, та способи його зниження. Постконтактна профілактика.	
4.	Доброякісні новоутворювання статевих органів у дівчаток та жінок. Ендометріоз. Дисгормональні захворювання молочної залози. Фонові та передракові захворювання статевих органів у дівчаток та жінок. Злоякісні новоутворення. Доброякісні, передракові новоутворення жіночих статевих органів. Клініка, діагностика, лікування та профілактика. Ендометріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування, та профілактики ендометріозу. Дисгормональні захворювання молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики Консервативні та оперативні методи лікування Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи в гінекології. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Фонові та передракові захворювання статевих органів у дівчаток та жінок. Злоякісні новоутворення статевих органів у дівчаток та жінок. Сучасні методи діагностики, принципи лікування та профілактики.	4
Змістовий модуль 3. Неплідність у шлюбі. Планування сім'ї.		
5.	Неплідність. Сучасні аспекти планування сім'ї. Методи контрацепції. Медичні критерії прийнятності використання методів контрацепції ВООЗ. Питання контрацепції у підлітків. Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Показання до	4

	застосування допоміжних репродуктивних технологій. Прийнятні методи контрацепції у підлітків. Особливості підбору та застосування бар'єрних та гормональних методів контрацепції. Консультації щодо вибору і використання методу контрацепції: етапи консультації. Методи контрацепції відповідно до періодів життя. Сучасні методи контрацепції: класифікація, механізм дії, переваги, недоліки, необхідне обстеження перед початком використання, режим використання, побічні ефекти, інструкції для пацієнтки.	
Змістовий модуль 4. Фізіологічне акушерство.		
6.	Фізіологічна вагітність, пологи та післяпологовий період. Перинатальна охорона плода. Вагітність у неповнолітніх. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Екстрагенітальна патологія у дівчаток. Перинатальні інфекції. Фармакотерапія в акушерстві. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ. Ведення фізіологічної вагітності, пологів та післяпологового періоду. Вагітність у неповнолітніх: особливості перебігу вагітності, пологів та післяпологового періоду. Питання медичної етики і деонтології. Сучасні методи діагностики стану плода. Екстрагенітальна патологія у дівчаток, вплив на становлення менструальної функції. Вагітність і пологи при захворюваннях серцево-судинної системи (вадах серця, гіпертонічній хворобі, артеріальній гіпотензії); хворобах органів сечовидільної системи; печінки та жовчного міхура; хворобах кровотворних органів; органів дихання; органів травної системи; ендокринної системи; нервової системи; органів зору; гострих та хронічних інфекційних хворобах, туберкульозу. Особливості перебігу та тактика ведення при гострій хірургічній патології. Перинатальні інфекції у вагітних: клінічний перебіг, діагностика, тактика ведення, лікування, профілактика. Принципи ведення вагітності і пологів у жінок з ВІЛ. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ. Особливості фармакотерапії в різні терміни вагітності та в післяпологовому періоді.	4
Змістовий модуль 5. Патологія вагітності та пологів.		
7.	Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності. Багатоплідна вагітність. Аномалії кісткового таза. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Невідповідність голівки плода та таза матері.	4

	Неправильні положення та тазові передлежання плода. Оперативні втручання в акушерстві. Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плода. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода. Етіологія та патогенез передчасного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного аборту. Самовільний викидень у неповнолітніх. Передчасні пологи. Особливості ведення передчасних пологів. Профілактика невиношування вагітності. Тактика ведення переношеної вагітності. Багатоплідна вагітність: класифікація та діагностика. Тактика ведення вагітності та пологів при багатоплідності. Синдром фето-фетальної трансфузії, ВЗОП (внутрішньоутробна загибель одного плода). Аномалії кісткового таза. Ведення пологів при вузькому тазі. Особливості перебігу пологів при крупному плоді. Тактика ведення пологів при крупному плоді, клінічно вузькому тазі. Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Неправильні положення плода. Методи діагностики і корекція неправильного положення плода. Особливості акушерської тактики під час вагітності і пологів залежно від передлежання та положення плода. Показання, протипоказання, умови та підготовка до оперативних втручань при вагінальному та абдомінальному розродженні в акушерстві. Основні етапи акушерських операцій. Знеболювання операцій. Інструментарій. Асептика та антисептика. Ведення післяопераційного періоду. Класифікація, етіологія, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності. Пологовий травматизм матері та плода, класифікація. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та новонародженого.	
8.	Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВС-синдром. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Післяпологові септичні захворювання. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Алгоритм дій лікаря та методи боротьби з кровотечею. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Сучасні підходи до інфузійно-трансфузійної та інтенсивної терапії і реанімації при кровотечах в акушерстві.	4

	Післяпологові септичні захворювання. Класифікація (ендометрит, пельвіоперітоніт, розлитий перітоніт, тромбофлебіт, мастит), етіологія, патогенез, діагностика. Консервативні та оперативні методи лікування, невідкладна допомога при септичному шоці. Профілактика септичних станів.	
Змістовий модуль 6. Перинатальна патологія.		
9.	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода, дистрес плода. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Ранній гестоз (блювота, гіперсалівація, гестози, що рідко зустрічаються). Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу. Гіпертензія під час вагітності. набряки під час вагітності. Протеїнурія під час вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, методи лікування, вплив на стан плода. Тактика ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду при пізніх гестозах. Невідкладна допомога. Профілактика пізніх гестозів та реабілітація. Етіологія, патогенез плацентарної дисфункції, фетального дистресу, затримки розвитку плода. Сучасні перинатальні діагностичні технології. Сучасні підходи до тактики ведення несприятливих станів плода під час вагітності та пологів. Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізольована та ін.). Патогенез, діагностика, ведення вагітності, вибір оптимального терміну розродження. Ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду при імунологічному конфлікті. Профілактика під час вагітності, пологів та післяпологового (післяопераційного) періодів.	4
10.	Підсумковий модульний контроль Комп'ютерний контроль. Ситуаційні завдання. Практичні навички.	4
	Разом	40

Самостійна робота

Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.

№п/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	30
2.	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять	

	(перелік із зазначенням основних питань, що повинні бути вивчені): Ендоскопічні методи обстеження в гінекології: - кольпоскопія; - цервікоскопія; - гістероскопія; - лапароскопія. Онкопрофілактика в гінекології: - первинна профілактика раку шийки матки (ВПЛ-вакцинація); - вторинна профілактика раку шийки матки (сучасний цервікальний скринінг по ранньому виявленню та лікуванню фонових та передракових станів); - профілактика раку ендометрію (сучасний менеджмент передракових станів ендометрію); - профілактика раку молочних залоз (раннє виявлення перед-пухлинних станів з використанням BI-RADS системи, CESM (двуенергетичної спектральної контрастної маммографії) 2Dмаммографії, 3Дтомосинтезу, МРТ з контрастом). Сучасні хірургічні методи лікування безпліддя: - безпліддя трубного генезу; - перитонеальне безплідді; - внутрішній генітальний ендометріоз.	4 6 4
3.	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
	Разом	50

Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

№п/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	20
2.	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять (перелік із зазначенням основних питань, що повинні бути вивчені): • Критичні періоди розвитку ембріона і плода. • Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід: - паління; - вживання алкоголю; -наркотичних речовин. -зловживання кофеїном, який міститься у каві, чаї, напінках типу кока-коли • Організація та надання медико-генетичної допомоги: - медико-генетичне консультування як - спеціалізований вид медичної допомоги; - перинатальне виявлення спадкової та вродженої патології; - консультування вагітних з високим генетичним ризиком. • Вагітність і пологи при захворюваннях нервової системи. (хронічні захворювання центральної та периферичної нервової системи) та при захворюваннях органів зору (міопія, захворювання сітківки, очного дна).	2 2 2
	Підготовка до ПМК	4
	Разом	30

Модуль 3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку

№п/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	16
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять: не передбачено	
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	4
	Разом	20

Індивідуальні завдання.

1. Аналіз історій хвороби та пологів.
2. Підготовка рефератів та презентацій з актуальних питань акушерства і гінекології.
3. Участь у роботі студентського наукового товариства.
4. Участь у конференціях.

**Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти
до підсумкового модульного контролю**

Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи.

Планування сім'ї.

1. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів у різні вікові періоди.
2. Спеціальний гінекологічний анамнез.
3. Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих, особливості обстеження у дитячому віці.
4. Основні спеціальні методи обстеження в гінекології: огляд зовнішніх статевих органів, обстеження за допомогою вагінального дзеркала, бімануальне обстеження.
5. Додаткові спеціальні методи обстеження в гінекології.
6. Методи функціональної діагностики стану яєчників.
7. Лабораторні методи дослідження в гінекології: мікроскопія урогенітальних виділень, онкоцитологія, бактеріологічні дослідження, ПЛР, ІФА, патоморфологічні дослідження.
8. Інструментальні методи обстеження в гінекології: зондування порожнини матки, вишкрібання стінок порожнини матки та цервікального каналу, біопсія, пункція черевної порожнини через заднє склепіння.
9. Ендоскопічні методи дослідження в гінекології: кольпоскопія, гістероскопія, лапароскопія.
10. Променеві методи дослідження в гінекології: МРТ, КТ, МСГ.
11. Ультразвукові методи дослідження в гінекології: трансвагінальне та трансабдомінальне УЗ дослідження.
12. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань.
13. Класифікація розладів функцій органів репродуктивної (менструальної функції).
14. Аменорея: класифікація, діагностика, тактика лікаря загальної практики при аменореї.
15. Дисфункціональні маткові кровотечі: класифікація.
16. Ювенільні маткові кровотечі, етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
17. Дисфункціональні кровотечі репродуктивного періоду, етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
18. Дисфункціональні кровотечі періменопаузального періоду: етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
19. Дисменорея: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
20. Нейроендокринні синдроми в гінекології: передменструальний, менопаузальний, синдром полікістозних яєчників, синдром Шихана, гіперпролактинемія, гіперандрогенія. Клініка, сучасні методи діагностики, та принципи лікування.
21. Поняття кісти і пухлини яєчника.
22. Кіста бартолінієвої залози: клініка, діагностика, ускладнення, лікування.

23. Пухлиноподібні утворення яєчників: клініка, діагностика, ускладнення, лікування, тактика лікаря загальної практики, особливості перебігу у підлітковому віці.
24. Доброякісні пухлини яєчників (епітеліальні, пухлини строми статевих тяжів, ліпідно-клітинні, герміногенні пухлини) - клініка, діагностика, ускладнення, лікування, тактика лікаря загальної практики.
25. Доброякісні пухлини матки: клініка, діагностика, ускладнення, лікування, показання до хірургічного лікування, тактика лікаря загальної практики.
26. Ендометріоз: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, сучасні методи лікування, тактика лікаря загальної практики, методи реабілітації репродуктивної функції.
27. Фонові та передракові захворювання зовнішніх статевих органів: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
28. Фонові та передракові захворювання шийки матки: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика.
29. Гіперпластичні процеси ендометрію: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, методи лікування, тактика лікаря загальної практики.
30. Профілактика фонових та передракових захворювань жіночих статевих органів.
31. Злоякісні новоутворення зовнішніх статевих органів (рак вульви), піхви: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
32. Рак шийки матки: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
33. Рак ендометрію: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
34. Саркома матки: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
35. Рак яєчників: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
36. Трофобластичні захворювання: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
37. Поняття мікробіоцинозу піхви.
38. Бактеріальний вагіноз: етіологія, клініка, діагностика, лікування.
39. Запальні захворювання жіночих статевих органів: класифікація, етіологія, патогенез. Особливості перебігу в різні вікові періоди.
40. Запалення зовнішніх статевих органів та піхви (вульвіт, бартолініт, вагініт): клініка, діагностика, лікування. Особливості перебігу у дитячому віці.
41. Запалення внутрішніх статевих органів (ендоцервіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт): клініка, діагностика, лікування, тактика лікаря загальної практики.
42. Ведення хворих з гнійною тубооваріальною пухлиною, тактика лікаря загальної практики.

43. Показання до хірургічного лікування запальних захворювань жіночих статевих органів.
44. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, уреа- мікоплазмоз, хламідіоз, вірусні ураження) тактика лікаря загальної практики при виявленні захворювань, що передаються статевим шляхом.
45. Генітальний кандидоз: клініка, діагностика, лікування, профілактика.
46. Генітальний герпес: клініка, діагностика, лікування, профілактика.
47. Трихомоноз: клініка, діагностика, лікування, профілактика.
48. Уреаплазмоз: клініка, діагностика, лікування, профілактика.
49. Хламідіоз: клініка, діагностика, лікування, профілактика.
50. Гонорея: клініка, діагностика, лікування, профілактика.
51. Реабілітація жінок, які перенесли запальні захворювання жіночих статевих органів.
52. «Гострий живіт» в гінекології. Позаматкова вагітність: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
53. Апоплексія яєчника: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
54. Розрив капсули пухлини яєчника: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
55. Перекрут ніжки пухлини: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
56. Розрив гнійної тубооваріальної пухлини: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
57. Порушення живлення міоматозного вузла: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
58. Травматичні пошкодження статевих органів: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
59. Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих, анестезія під час гінекологічних операцій.
60. Реабілітація після гінекологічних втручань.
61. Причини жіночої і чоловічої неплідності. Форми жіночого непліддя.
62. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
63. Принципи і методи лікування жіночої неплідності (гормональні, хірургічні, сучасні репродуктивні технології).
64. Консультування з питань планування сім'ї: напрямки, переваги, процес консультування.
65. Загальна інформація про методи контрацепції: КОК, вагінальне кільце, контрацептивний пластир, ПТП, ін'єкційні, ВМК, бар'єрні методи та сперміциди, добровільна хірургічна стерилізація, невідкладна контрацепція.
66. Принципи підліткової контрацепції. Особливості підбору та застосування різних методів контрацепції.
67. Методи розпізнавання фертильності, оцінка пацієнтки.
68. Необхідне обстеження, яке проводиться у плановому порядку перед прийняттям рішення щодо використання конкретного методу контрацепції.

**Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності,
пологів та післяпологового періоду**

1. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в місті і на селі. Питання охорони здоров'я материнства і дитинства в сучасному законодавстві України.
2. Структура і принципи роботи пологового будинку. Основні показники роботи акушерського стаціонару.
3. Роль жіночої консультації у профілактиці ускладнень вагітності та пологів, перинатальній охороні плода та профілактиці, діагностиці та лікуванні гінекологічних захворювань.
4. Роль сімейного лікаря у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.
5. Організація служби планування сім'ї: структура, завдання.
6. Медико-генетичне консультування.
7. Зовнішні та внутрішні статеві органи жінки.
8. Кровозабезпечуюча і лімфатична системи жіночих статевих органів.
9. Фізіологія жіночих статевих органів.
10. Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно.
11. Плід як об'єкт пологів (розміри голівки плода, шви, тім'ячка).
12. Ознаки доношеності та зрілості плода.
13. Будова статевих клітин. Капацитація. Запліднення і розвиток плідного яйця. Імплантація.
14. Плацента, її будова і функції.
15. Критичні періоди розвитку ембріона і плода.
16. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід.
17. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності.
18. Гігієна і харчування вагітної.
19. Методи обстеження вагітних. Зовнішнє та внутрішнє акушерське обстеження вагітних.
20. Топографія плода в матці.
21. Встановлення ранніх та пізніх термінів вагітності.
22. Визначення допологової відпустки і дати пологів.
23. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма.
24. Психопрофілактична підготовка до пологів.
25. Передвісники пологів: прелімінальний період.
26. Визначення ступеню зрілості шийки матки. Шкала Бішопа.
27. Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання.
28. Причини початку пологів. Регуляція пологової діяльності. Методи реєстрації пологової діяльності. Моніторинг у пологах.
29. Періоди пологів. Тривалість їх у першо- та повторнонароджуючих.
30. Період розкриття шийки матки в пологах. Клініка, ведення. Партограма.
31. Період вигнання плода. Клініка, ведення.

32. Послідовий період. Ознаки відшарування плаценти. Клініка, ведення послідового періоду (активне ведення, очікувальна тактика ведення).
33. Консервативні способи виділення посліду.
34. Визначення цілісності посліду. Поняття про фізіологічну та патологічну крововтрату.
35. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар.
36. Первинний туалет новонародженого. Дотримання теплового ланцюжка.
37. Психопрофілактичне знеболювання пологів. Медикаментозне знеболювання пологів.
38. Клініка та ведення післяпологового періоду.
39. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах.
40. Концепція грудного вигодовування.
41. Післяпологова контрацепція. Метод лактаційної аменореї.
42. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості.
43. Догляд за новонародженим.
44. Переваги сумісного перебування матері та дитини.
45. Ембріональний і фетальний періоди розвитку. Бласто-, ембріо- та фетопатії. Діагностика вад розвитку плода в різні періоди вагітності.
46. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика). Міхурцевий занесок.
47. Багатотоводдя та маловоддя. Особливості перебігу вагітності та пологів.
48. Спадкові та вроджені захворювання плода. Роль медико-генетичної консультації в їх діагностиці.
49. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика.
50. Особливості перебігу і ведення багатоплідної вагітності. Профілактика ускладнень.
51. Плацентарна дисфункція: класифікація, діагностика, лікування.
52. Дистрес плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
53. Затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
54. Методи діагностики стану плода: неінвазивні – УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні – амніоцентез, кордоцентез.
55. Цитогенетичні та біохімічні дослідження у різні терміни вагітності.
56. Імунологічна несумісність крові матері і плода (Rh-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолейкоцитарна несумісність та ін.).
57. Патогенез імунологічного конфлікту, сучасна система діагностики і лікування.
58. Ведення вагітності і визначення оптимального терміну пологів при резус-імунізації.
59. Профілактика імоноконфліктної вагітності.
60. Ранній гестоз. Птіалізм, блювання. Патогенез. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу.
61. Гіпертензивні розлади під час вагітності, класифікація.
62. Прееклампсія, патогенез: класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика ведення, профілактика.

63. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення.
64. Рідкісні форми гестозів.
65. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика.
66. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика.
67. Істміко-цервікальна недостатність (етіологія, клініка, діагностика, лікування).
68. Профілактика невиношування вагітності.
69. Передчасні пологи: тактика, ведення і профілактика.
70. Поняття анатомічного та клінічного вузького тазу.
71. Класифікація анатомічно вузького тазу за формою та ступенем звуження. Діагностика.
72. Особливості перебігу та ведення пологів при вузьких тазах.
73. Діагностика синклітичного та асинклітичного вставлення голівки плода.
74. Класифікація тазового передлежання. Причини виникнення.
75. Діагностика та особливості ведення вагітності при тазових передлежаннях.
76. Неправильні положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності.
77. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика.
78. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності.
79. Пологи при неправильних положеннях та тазових передлежаннях.
80. Біомеханізм пологів при тазових передлежаннях.
81. Ручна допомога при тазових передлежаннях.
82. Пологи при багатоплідній вагітності.
83. Аномалії пологової діяльності. Класифікація. Фактори ризику.
84. Патогенез різних видів аномалій пологової діяльності.
85. Слабкість пологової діяльності. Клініка, діагностика та лікування первинної і вторинної слабкості пологової діяльності.
86. Дискоординована пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
87. Надмірна пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
88. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки.
89. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.
90. Передлежання плаценти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка і діагностика.
91. Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів при передлежанні плаценти. Акушерська тактика.
92. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти. Етіологія, клініка, діагностика. Акушерська тактика. Матка Кювелера.
93. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому періоді.
94. Маткова кровотеча в ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча.
95. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини).

96. Геморагічний шок. Термінальні стани в акушерстві.
97. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.
98. Інтенсивна терапія та реанімація при кровотечах в акушерстві.
99. Загальні відомості про акушерські операції. Показання, умови, протипоказання. Підготовка. Обстеження. Інструментарій.
100. Операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни.
101. Операції, що готують пологові шляхи (перинео- та епізіотомія, амніотомія).
102. Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Показання, умови, протипоказання.
103. Оперативні втручання у послідовому та післяпологовому періоді.
104. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення.
105. Кесарський розтин у сучасному акушерстві. Показання та протипоказання до кесарського розтину. Варіанти кесарського розтину.
106. Хірургічні методи зупинки маткової кровотечі в акушерстві. Перев'язка маткових та яєчникових судин. Надпихова ампутація матки. Екстирпація матки. Перев'язування внутрішніх здухвинних артерій: показання.
107. Травматичні пошкодження вульви, піхви і промежини.
108. Розриви шийки матки в пологах.
109. Розриви матки при вагітності і в пологах: класифікація, механізми виникнення.
110. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся.
111. Особливості розривів матки по рубцю: діагностика, лікування, профілактика.
112. Виворіт матки. Причини виникнення. Тактика лікаря.
113. Розходження і розриви зчленувань таза в пологах.
114. Післяпологові нориці: етіологія, лікування, профілактика.
115. Основні клінічні форми післяпологових септичних захворювань. Класифікація, етіологія, патогенез.
116. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового метроендометриту, метрофлебиту, маститу.
117. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового перитоніту, перитоніту після кесарева розтину.
118. Акушерський сепсис. Класифікація, клініка, діагностика, сучасні принципи лікування.
119. Септичний шок. Невідкладна допомога.
120. Методи профілактики септичних післяпологових ускладнень.
121. Методи пригнічення лактації.

3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку

1. Поняття перименопаузального періоду.
2. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в період перименопаузи. Патологічні стани в перименопаузальному періоді.
3. Опущення і випадіння стінок вагіни і матки: діагностика, лікування, профілактика.
4. Сучасні підходи до діагностики та лікування жіночих урогенітальних

запальних захворювань.

5. Діагностика, лікування, профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом.
6. Доброякісні новоутворювання статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика.
7. Дисгормональні захворювання молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
8. Ендометріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування, та профілактики ендометріозу.
9. Фонові передракові захворювання статевих органів: вульви, піхви - діагностика, тактика ведення.
10. Фонові передракові захворювання шийки матки діагностика, тактика ведення.
11. Фонові передракові захворювання ендометрію: діагностика, тактика ведення.
12. Злоякісні новоутворення шийки, матки (рак ендометрію, саркома) яєчників, маткових труб: класифікація, діагностика, клініка, принципи ведення та профілактика.
13. Сучасні підходи до діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при «гострому животі».
14. Сучасні підходи до діагностики лікування та надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
15. Диференційна діагностика гострої гінекологічної та хірургічної патології.
16. Показання, протипоказання умови та види операцій на шийці матки.
17. Показання, протипоказання умови та види операцій на матці.
18. Показання, протипоказання умови та види операцій на придатках матки.
19. Показання, протипоказання та види операцій при опущенні і випадінні жіночих статевих органів.
20. Штучне переривання в ранні та пізні терміни: показання, методи, ускладнення.
21. Особливості підготовки гінекологічних хворих до оперативних втручань.
22. Післяопераційні ускладнення.
23. Профілактика післяопераційних ускладнень.
24. Профілактика ВІЛ інфекцій в медичних установах.
25. Профілактика ризику зараження інфекціями, що передаються з кров'ю та способи його зниження.
26. Постконтактна профілактика ВІЛ.
27. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності.
28. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
29. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності.
30. Показання до застосування допоміжних репродуктивних технологій.
31. Консультування щодо вибору і використання методу контрацепції.
32. Сучасні методи контрацепції: класифікація, механізм дії, переваги, недоліки.
33. Обстеження перед початком використання режим використання контрацепції.

34. Післяпологова та післяабортна контрацепція.
35. Медичні критерії прийнятності ВООЗ: класифікація категорій.
36. Методи контрацепції у жінок з ВІЛ.
37. Сучасні методи обстеження дівчаток та підлітків з гінекологічними захворюваннями.
38. Формування та функції системи гіпоталамус-гіпофіз-статеві органи.
39. Становлення та регуляція менструальної функції. Вікові періоди розвитку дівчинки.
40. Вікові періоди розвитку дівчинки.
41. Неспецифічні запальні захворювання статевих органів у дівчаток: діагностика, лікування та реабілітація.
42. Специфічні запальні захворювання статевих органів у дівчаток: діагностика, лікування та реабілітація.
43. Етіологія, лікування та профілактика сінехії малих статевих губ.
44. Гірсутний синдром у дівчат.
45. Вірільний синдром у дівчат.
46. Адрено-генітальний синдром у дівчат.
47. Передменструальний синдром у дівчат.
48. Аменорея у дівчат та підлітків.
49. Ювенільні маткові кровотечі: терапія та профілактика.
50. Аномалії розвитку статевих органів у дівчат: клініка, діагностика та лікування.
51. Порушення статевого розвитку у дівчат. Класифікація, клініка, діагностика, принципи терапії.
52. Доброякісні новоутворення статевих органів у дівчаток. Клініка, діагностика.
53. Передракові новоутворення статевих органів у дівчаток. Клініка, діагностика.
54. Злоякісні новоутворення статевих органів у дівчаток. Клініка, діагностика.
55. Захворювання молочної залози у дівчат і підлітків.
56. Прийнятні методи контрацепції у підлітків.
57. Особливості застосування бар'єрних та гормональних методів контрацепції.
58. Вплив на становлення менструальної функції екстрагенітальної патології у дівчат.
59. Туберкульоз у дітей та підлітків.
60. СНІД у дітей та підлітків.
61. Особливості перебігу вагітності, пологів та післяпологового періоду у неповнолітніх.
62. Самовільний викидень у неповнолітніх.
63. Фізіологія вагітності.
64. Перинатальна охорона плода.
65. Особливості фармакотерапії в різні терміни вагітності та в післяпологовому періоді.
66. Питання медичної етики та деонтології.
67. Фізіологія пологів.
68. Сучасні принципи ведення фізіологічних пологів.

69. Фізіологія післяпологового періоду.
70. Методи контрацепції в післяпологовому періоді.
71. Фізіологія періоду новонародженості.
72. Рані гестози: клініка діагностика, лікування.
73. Гіпертензивні розлади, класифікація.
74. Набряки під час вагітності.
75. Протеїнурія під час вагітності.
76. Преєклампсія: клініка, діагностика, лікування тактика ведення.
77. Еклампсія: клініка, діагностика, тактика, невідкладна допомога.
78. Рідкісні форми гестозу.
79. Профілактика пізніх гестозів та реабілітація.
80. Передчасне переривання вагітності: класифікація, клініка, діагностика, лікування.
81. Передчасні пологи. Особливості ведення передчасних пологів.
82. Профілактика невиношування вагітності.
83. Переношена вагітність: діагностика, тактика ведення. Вплив на плід та новонародженого. Профілактика переношування.
84. Багатоплідна вагітність, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності та пологів.
85. Синдром фетальної трансфузії, ВЗОП (внутрішньоутробна загибель одного плода).
86. Аномалії кісткового таза.
87. Ведення пологів при вузькому тазі.
88. Особливості перебігу пологів при крупному плоді, клінічно вузькому тазі.
89. Вагітність та пологи при тазовому передлежанні.
90. Неправильні положення плода. Методи діагностики і корекція неправильного положення плода.
91. Особливості акушерської тактики під час вагітності та пологів залежно від різновидності передлежання та положення плода.
92. Кровотечі під час вагітності: клініка діагностика, тактика ведення.
93. Кровотечі в пологах: клініка діагностика, тактика ведення.
94. Кровотечі в післяпологовому періоді: клініка діагностика, тактика ведення.
95. Геморагічний шок: клініка, діагностика, невідкладна допомога.
96. ДВЗ синдром: клініка, діагностика, невідкладна допомога.
97. Сучасні підходи до інтенсивної терапії і реанімації при акушерських кровотечах.
98. Аномалії скоротливої діяльності матки: класифікація, методи діагностики та лікування порушення скоротливої діяльності.
99. Профілактика порушень скоротливої діяльності матки.
100. Пологовий травматизм матері і плода: класифікація, розрив промежини, піхви, шийки матки, діагностика, тактика ведення.
101. Розрив матки: класифікація, клініка, діагностика, тактика, особливості ведення.
102. Особливості ведення вагітності та пологів у жінок з рубцем на матці.
103. Профілактика акушерського травматизму.
104. Протипокази до вагітності при екстрагенітальній патології.

105. Особливості перебігу та тактика ведення вагітності при гострій хірургічній патології.
106. Перинатальна інфекція у вагітних: клінічний перебіг, діагностика, тактика ведення, лікування, профілактика.
107. Принципи ведення вагітності та пологів у жінок з ВІЛ.
108. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.
109. Оперативні втручання при вагінальному та абдомінальному розродженні в акушерстві.
110. Основні етапи акушерських операцій. Знеболення.
111. Ведення післяопераційного періоду.
112. Післяпологові септичні захворювання: класифікація, етіологія, патогенез.
113. Діагностика принципи лікування показання до хірургічного втручання при післяпологових септичних захворюваннях.
114. Невідкладна допомога при септичних станах в акушерстві.
115. Профілактика післяпологових септичних захворювань.
116. Плацентарна дисфункція: етіологія, патогенез діагностика, сучасні підходи до тактики ведення вагітності та пологів.
117. Фетальної дистрес: етіологія, патогенез діагностика, сучасні підходи до тактики ведення вагітності та пологів.
118. Затримка розвитку плода: етіологія, патогенез, діагностика, сучасні підходи до тактики ведення вагітності та пологів.
119. Патогенез, діагностика, ведення імуноконфліктної вагітності, вибір оптимального терміну розродження.
120. Профілактика імуноконфліктної вагітності.
121. Аномалії розвитку плідного яйця. Трофобластичні захворювання (міхурцевий занесок): класифікація, клініка, діагностика, лікування.
122. Багатоводдя і маловоддя: клініка тактика ведення вагітності та пологів.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю
Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи.
Планування сім'ї.

1. Збирати спеціальний гінекологічний анамнез, оцінити результати лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі, системи згортання крові та ін.).
2. Виконувати гінекологічне дослідження (огляд в дзеркалах, бімануальне, ректо-абдомінальне, ректальне).
3. Взяття матеріалу з піхви, цервікального каналу та уретри для дослідження.
4. Оцінювати: результати мікроскопії урогенітального мазка, онкоцитологічного дослідження, кольпоскопії; результати бактеріологічного та інших методів виявлення збудників запальних захворювань жіночих статевих органів; результати ультразвукового дослідження; результати функціональних тестів.
5. Скласти план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
6. Розробляти алгоритм діагностики та надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах, «гострому животі».
7. Проводити обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.

8. Проводити консультування з питань планування сім'ї та вміти підібрати сучасний метод контрацепції.
9. Скласти план передопераційної підготовки при планових та ургентних гінекологічних операціях. Ведення післяопераційного періоду.

МОДУЛЬ 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

1. Зібрати та оцінити анамнез стосовно загальних та специфічних функцій жіночого організму.
2. Провести зовнішнє акушерське обстеження вагітної (прийоми Леопольда, аускультация серцебиття плода, пельвіометрія).
3. Встановити термін вагітності, передбачуваний термін пологів та масу плода.
4. Провести внутрішнє акушерське обстеження, вимірювання діагональної кон'югати (на фантомі).
5. Оцінити результати дослідження стану плода і плаценти (КТГ, УЗД, БПП, доплерометрія судин пуповини) та визначити тактику ведення вагітності в залежності від отриманих результатів.
6. Виявляти ранні ознаки гестозів, використовувати прості скринінгові методи для діагностики гестозів, проводити оцінку результатів лабораторного обстеження, визначати тактику ведення при гестозах, надавати невідкладну допомогу при нападі еклампсії.
7. Надавати акушерську допомогу при фізіологічних пологах (на симуляторі або на фантомі). Ведення післяпологового періоду.
8. Оцінити стан новонародженого за шкалою Апгар, провести первинний туалет новонародженого.
9. Визначити діагностичні критерії вузького тазу (проводити пельвіометрію). Встановлювати діагноз клінічно вузького тазу (на фантомі).
10. Оцінити характер пологової діяльності. Скласти схему медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
11. Оцінити об'єм крововтрати. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
12. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при геморагічному шоці.
13. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при септичному шоці.

Модуль 3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку

1. Збирати та оцінювати гінекологічний анамнез.
2. Проводити огляд та пальпацію молочних залоз.
3. Проводити основні гінекологічні дослідження (огляд зовнішніх статевих органів, обстеження за допомогою дзеркал, бімануальне дослідження, ректальне дослідження). Особливості огляду дівчат (ректоабдомінальне обстеження).
4. Проводити забір матеріалу з піхви, уретри та цервікального каналу.
5. Проводити забір матеріалу для бактероскопічного та бактеріологічного дослідження у дівчат.
6. Інтерпретувати результати цитологічного, гістологічного,

бактеріоскопічного бактеріологічного досліджень.

7. Інтерпретувати результати кольпоскопічного, УЗ дослідження.
8. Інтерпретувати результати тестів діагностики функціонального стану яєчників.
9. Скласти план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
10. Планувати схеми лікування і профілактики при різних видах гінекологічної патології.
11. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах, «гострому животі».
12. Скласти план передопераційної підготовки при планових та ургентних гінекологічних операціях. Ведення післяопераційного періоду.
13. Скласти план обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
14. Проводити консультування з питань планування сім'ї та здійснювати підбір різних методів контрацепції.
15. Проводити консультування, діагностику, лікування та профілактику інфекцій, що передаються статевим шляхом.
16. Проводити консультування підлітків з питань планування сім'ї, визначати план обстеження перед використанням контрацепції.
17. Збирати та оцінювати акушерський анамнез.
18. Проводити зовнішнє акушерське обстеження вагітних: прийоми Леопольда, пельвіометрія, діагностика вузького тазу, аускультация серцебиття плода. Проведення внутрішнього акушерського обстеження.
19. Встановити термін вагітності та пологів, визначити передбачувану масу плода.
20. Оцінити внутрішньоутробний стан плода за даними КТГ, БПП, доплерометрії кровоплину в судинах пуповини.
21. Надавати акушерську допомогу при фізіологічних пологах. Ведення післяпологового періоду.
22. Визначати стан новонародженого за шкалою Апгар. Проводити первинний туалет новонародженого.
23. Оцінити характер пологової діяльності. Скласти схему медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
24. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
25. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при тяжких формах прееклампсії.
26. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при шоківих станах в акушерстві.
27. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при дистресі плода під час вагітності та пологів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – підсумковий модульний контроль

Система поточного та підсумкового оцінювального контролю

Поточний контроль здійснюється науково-педагогічним працівником систематично, під час проведення практичних занять, виконання конкретного виду робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

З початком викладання дисципліни вимоги до поточного контролю доводяться до відома здобувачів вищої освіти.

Науково-педагогічний працівник обов'язково оцінює успішність кожного здобувача вищої освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	B	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень 3 допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань 3 теми як під

		час опитування, та усіх видів контролю.
	Е	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, володіє не менш ніж 60%) знань 3 теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	РХ	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	Р	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Після поточного заняття, що передує підсумковому модульному контролю та проводиться конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль та традиційною 4 бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) за таблицею 2.

Таблиця 2

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А* 16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		

2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130	D	
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	C	4 добре

3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	В	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180		
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188	А	5 ВІДМІННО
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Підсумковий модульний контроль з навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну, не мають невідпрацьованих пропусків практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи в межах модуля.

Здобувачу вищої освіти, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів дисципліни складає 72 бала.

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність).

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення модуля, мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно (до додатку 1), при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою.

При умовах порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) результати оцінювання, отримані під час складання ПМК студенту за відповідь виставляється оцінка «незадовільно». Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Структура ПМК

Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.

Комп'ютерний контроль 50 тестів=50 хв.	0-50 балів
Історія хвороби - написання - захист	0-10 балів 0-10 балів
Практичні навички - огляд у дзеркалах - взяття біологічного матеріалу для проведення бактеріологічного, бактеріоскопічного та цитологічного дослідження - бімануальне дослідження	0-10 балів

МОДУЛЬ 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Комп'ютерний контроль 50 тестів=50 хв.	0-50 балів
Ситуаційні завдання - 2	0-10 балів

Практичні навички	0-20 балів
- зовнішнє акушерське дослідження: (вимірювання розмірів тазу, визначення розташування плода, визначення передбачуваної маси плода, вислуховування серцебиття); - визначення передбачуваного терміну пологів; - ручна допомога при головному передлежанні; - первинний туалет новонародженого; - оцінка стану новонародженого за шкалою Апгар; - ведення третього періоду пологів (очікувальна і активна тактики); - методи виділення посліду, що відділився (Абуладзе, Гентера, Креде-Лазаревича); - огляд пологових шляхів у дзеркалах.	

Модуль 3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку

Комп'ютерний контроль 60 тестів.	0-30 балів
Ситуаційні завдання - 2	0-20 балів
Практичні навички - бімануальне дослідження - огляд у дзеркалах - взяття біологічного матеріалу для проведення бактеріологічного, бактеріоскопічного та цитологічного дослідження - зовнішнє акушерське дослідження (вимірювання розмірів тазу, визначення розташування плода, визначення передбачуваної маси плода, вислуховування серцебиття) - ведення третього періоду пологів - ручна допомога при головному передлежанні - первинний туалет новонародженого - оцінка стану новонародженого за шкалою Апгар.	0-30 балів

Оцінка за модуль 3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль.

Здобувач вищої освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний перескласти ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів.

Методи навчання

- **вербальні** (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні** (вирішення тестових завдань та ситуаційних задач, відпрацювання навичок на муляжах і фантомах);
- **активні методи навчання:**
- проблемний метод (тематичні дискусії, мозковий штурм, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), презентації, тренінги, ділові ігри).
- методи застосування знань та набуття і закріплення умінь і навичок (практичні заняття, контрольні завдання, робота в клініці, проведення практики);
- методи перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок.

Форми та методи оцінювання

Форми: попередній (вихідний)

поточний

підсумковий

Методи:

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- програмований контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Методичне забезпечення

1. Методичні розробки лекцій.
2. Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів вищої освіти під час підготовки до практичного заняття та на занятті.
3. Методичні вказівки для тем винесених на самостійне опрацювання.
4. Рекомендована література.
5. Мультимедійні презентації.
6. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок студентів:
 - тести різних рівнів складності;
 - тести з банку ліцензійних іспитів «Крок - 2»;
 - ситуаційні задачі;
 - комп'ютерні тренувальні та контролюючі програми.
7. Відеофільми.
8. Дані клінічних та лабораторних досліджень.

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ)

1. Запорожан В.М., Польова С.П., Аряєв М.М. Дитяча гінекологія. – К.: Центринформ, 2013. – 328с.
2. Сучасні підходи до ведення пологів та післяпологового періоду при патологічному перебігу вагітності. Под ред. Громової А.М. , Нестеренко Л.А., Полтава, 2016 р.

3. Акушерство і гінекологія у двох книгах: нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. кн. 2 : Гінекологія / за ред. В.І. Грищенка [Грищенко В.І, Щербина М.О., Венцківський Б.М., Потапова Л.В., Лазуренко В.В., Мерцалова О.В., Ліпко О.П., Щербина І.М., Грищенко М.Г.]. - 3 -є вид., виправлене. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
4. Акушерство і гінекологія у 2-х книгах. Книга 2. Гінекологія. Підручник. За ред. ак. НАН України В.І.Грищенка, професора М.О.Щербини. К.: ВСВ Медицина. 2020, 424с.
5. Ліхачов В. Акушерство, I том, «Базовий курс» підручник. 2021, 389с.
6. Ліхачов В. Акушерство, II том, «Сучасна акушерська практика» підручник, 2022, 509с.

Допоміжна

- 1.Гінекологія дитячого і підліткового віку /за ред. І.Б.Вовк, О.М.Юзько, Ю.П.Вдовиченка. К.- Медицина, 2011. – 424с.
2. За ред.В.М. Запорожана Акушерство та гінекологія.: у 4-х т. Підручник. 2013, К.: Медицина, укр.
- 3.Акушерство і гінекологія у 4-х томах. – Том 1 Акушерство підручник (ВНЗ IV р.а.) В.М. Запорожан , В.К. Чайка, Л.Б. Маркін та ін. за ред. В.М. Запорожана. - 2 вид., випр. - 2017. - 1032с.

Накази МОЗ України

1. Наказ №319 06 квітня 2016 р. «Тактика ведення пацієнток з ендометріозом».
2. Наказ № 823 18 травня 2022 р. Про затвердження Стандарту медичної допомоги «Раціональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою»
3. Наказ № 869 05травня 2021р. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги "Гіперплазія ендометрія".
4. Наказ № 1039 17 червня 2022 р. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Менопаузальні порушення та інші розлади в перименопаузальному періоді».
5. Наказ № 1218 13 липня 2022 р. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Передменструальний синдром».
6. 2. Наказ №8 від 5 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Кесарів розтин».
7. 3. Наказ № 151 від 24 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гіпертензивні розлади під час вагітності, пологів та у післяпологовому періоді».
8. 4. Наказ № 170 від 26 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Фізіологічні пологи».
9. 5. Наказ № 692 від 26 квітня 2022 року Про затвердження клінічної настанови, заснованої на доказах, «Профілактика передачі ВІЛ від матері

до дитини» та стандартів медичної допомоги «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини».

10. 6. Наказ № 1437 від 9 серпня 2022 року Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Нормальна вагітність».

Інформаційні ресурси

Сайт ПДМУ <https://www.pdmu.edu.ua/>

Сайт кафедри акушерства і гінекології № 1

<https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team>

Сайт бібліотеки ПДМУ <https://www.pdmu.edu.ua/biblioteca>

Розробники:

А.М.Громова зав.кафедрою акушерства і гінекології №1,
д.мед.н., професор ЗВО.

Т. Ю.Ляховська, доцент кафедри акушерства і гінекології №1,
к.мед.н., доцент ЗВО.